

Olimpiada Națională de Matematică,
etapa locală, 24 februarie 2017, Caraș-Severin
clasa a IX-a

Problema 1. Pentru orice șir $(a_n)_{n \geq 1}$ se notează $S_n = \sum_{k=1}^n a_k = a_1 + a_2 + \dots + a_n$, $T_n = \sum_{k=1}^n \frac{1}{a_k}$ și

$$U_n = \prod_{k=1}^n a_k = a_1 \cdot a_2 \cdot \dots \cdot a_n$$

- a) Demonstrați că dacă $S_n = 2n^2 - n, \forall n \in \mathbb{N}^*$, atunci $(a_n)_{n \geq 1}$ este o progresie aritmetică.
b) Dacă $(a_n)_{n \geq 1}$ este o progresie geometrică, determinați numărul natural n pentru care

$$U_n = \left(\frac{S_n}{T_n} \right)^{n-4}$$

Soluție. :

$(a) * S_n - S_{n-1} = a_n = 4n - 3, \forall n \in \mathbb{N}, n \geq 2$	3 p
* Cum $S_1 = 1 = 4 \cdot 1 - 3 \Rightarrow a_n = 4n - 3, \forall n \in \mathbb{N}^*$	
* $a_{n+1} - a_n = 4, \forall n \in \mathbb{N}^* \Rightarrow$ șirul este o progresie aritmetică	1 p
$(b) * S_n = a_1 \cdot \frac{q^n - 1}{q - 1}, q \neq 1,$	2p
* $T_n = \frac{1}{a_1} \cdot \frac{1}{q^{n-1}} \cdot \frac{q^n - 1}{q - 1}, U_n = a_1^n \cdot q^{\frac{(n-1)n}{2}}$	
* $\frac{S_n}{T_n} = a_1^2 \cdot q^{n-1} \Rightarrow \left(\frac{S_n}{T_n} \right)^{\frac{n}{2}} = U_n \Rightarrow \frac{n}{2} = n - 4 \Rightarrow n = 8$	1p
* dacă $q = 1$, atunci $n = 8$	

Problema 2. Se consideră un patrulater convex $ABCD$ și punctele M, N, P, Q pentru care $\overrightarrow{AM} = \overrightarrow{MC}, \overrightarrow{BN} = \overrightarrow{ND}, \overrightarrow{BP} = \overrightarrow{PC}$ și $\overrightarrow{AP} = \overrightarrow{PQ}$. Demonstrați că:

- a) dacă $ABCD$ este paralelogram, atunci punctele D, C și Q sunt coliniare;
b) dacă $4 \cdot \overrightarrow{MN} = \overrightarrow{AD} - \overrightarrow{BC}$, atunci $ABCD$ este paralelogram.

Soluție. :

M, N, P sunt mijloacele segmentelor $(AC), (BD)$, respectiv (BC) ; în plus, P este și mijlocul lui (AQ)	1 p
(a) $ABQC$ paralelogram $\Rightarrow AB \parallel CD$; Cum $AB \parallel DC \Rightarrow D, C, Q$ coliniare	2 p
$(b) \overrightarrow{DM} = \frac{1}{2} (\overrightarrow{DA} + \overrightarrow{DC})$ și	1p
$\overrightarrow{BM} = \frac{1}{2} (\overrightarrow{BA} + \overrightarrow{BC}) \Rightarrow$	
$\overrightarrow{MN} = \frac{1}{2} (\overrightarrow{MD} + \overrightarrow{MB}) =$	2p
$= \frac{1}{4} (\overrightarrow{AD} + \overrightarrow{CD} + \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{CB}) \Rightarrow$	
$4 \cdot \overrightarrow{MN} = \overrightarrow{AD} + \overrightarrow{CD} + \overrightarrow{AB} - \overrightarrow{BC}$	
folosind relația din ipoteză deducem $\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{DC}$, deci $ABCD$ este paralelogram.	1p

Problema 3. Demonstrați că, dacă $a, b, c \in (0, \infty)$ și $a^2 + b^2 + c^2 = 3$, atunci sunt adevărate inegalitățile:

(i) $a + b + c \leq 3$;

(ii) $\frac{1}{1+a^2} + \frac{1}{1+b^2} + \frac{1}{1+c^2} \leq \frac{3}{2abc}$.

Soluție. :

$(a) * (1 \cdot a + 1 \cdot b + 1 \cdot c)^2 \leq 3(a^2 + b^2 + c^2) = 9$ $a, b, c > 0 \Rightarrow a + b + c \leq 3$	3 p
$(b) a^2 + 1 \geq 2a \Rightarrow \frac{1}{a^2 + 1} \leq \frac{1}{2a}$ și analoagele	2p
$\sum \frac{1}{a^2 + 1} \leq \frac{1}{2} \cdot \frac{ab + bc + ca}{abc} \leq \frac{a^2 + b^2 + c^2}{2abc} = \frac{3}{2abc}$	2p

Problema 4. Se consideră o mulțime $G \subset \mathbb{R}$ care are următoarele proprietăți:

a) $1 \in G$;

b) $x \in G \Rightarrow \sqrt{x+2} \in G$;

c) $\sqrt{x+3} \in G \Rightarrow (x+4) \in G$.

Arătați că: $\sqrt{2017} \in G$

Soluție. :

$1 \in G \xRightarrow{b)} \sqrt{3} \in G$; așadar $\sqrt{0+3} \in G \xRightarrow{c)} 4 \in G \xRightarrow{b)} \sqrt{6} \in G \xRightarrow{c)} 7 \in G \xRightarrow{b)} 3 \in G$;	3 p
Pe de altă parte avem și $1 = \sqrt{-2+3} \in G \xRightarrow{c)} 2 \in G$	
Pentru $n \geq 3$, presupunem că $1, 2, 3, \dots, n \in G$ și astfel avem $(n-2) \in G \xRightarrow{b)} \sqrt{n} \in G$ sau $\sqrt{n-3+3} \in G$, de unde din c), deducem că $(n+1) \in G$; am demonstrat astfel prin inducție că mulțimea G conține toate numerele naturale nenule. Cum $2015 \in G$, folosind b) ajungem la $\sqrt{2017} \in G$.	- 4p

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timp de lucru 3 ore.